

Tézy na štátne skúšky v študijnom programe
predškolská a elementárna pedagogika sociálne znevýhodnených skupín

Predmet: edukácia sociálne znevýhodnených skupín

1. Pedagogika a prostredie v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov. (Sociálne prostredie, rodinné prostredie, rodina a výchova, definícia rodiny, funkcie rodiny).
2. Pedagogika a prostredie v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov. (Edukačné - školské prostredie, edukačný proces, výchovná funkcia školy, kultúra školy, spolupráca školy s rodinou).
3. Komunikácia v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov. (Pedagogická komunikácia, dialóg a monológ v pedagogickej praxi, sociálna klíma v školskej triede, špecifická skupina – školská trieda, voľnočasová výchova v škole).
4. Pedagogika a socializácia v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov. (Obsah socializácie, sociálna rola, sociálny status, základné socializačné činitele).
5. Pedagogika a socializácia v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov. (Sociálnosť v pedagogike, edukácia ako socializačný proces, zvýšená sekundárna socializácia v škole).
6. Sociokultúrny handicap – negatívny faktor v procese socializácie a edukácie sociálne znevýhodnených detí a žiakov.
7. Handicap ako výsledok kultúrneho konfliktu v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov.
8. Handicap ako výsledok zlyhania školy konfliktu v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov.
9. Handicap a etnická skupina (rómska) v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov.
10. Sociálne znevýhodňujúce prostredie – základná charakteristika.
11. Sociálne znevýhodňujúce prostredie - prístupy v zahraničí.
12. Sociálne znevýhodňujúce prostredie - prístupy v Slovenskej republike.
13. Sociálne znevýhodňujúce prostredie v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov a chudoba detí.
14. Možnosti eliminácie problémov v edukácii detí (žiakov) pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Teoreticko-filozofické východiská. (Princíp diferenciacie a individualizácie vo vzdelávaní. Kompenzačná edukácia sociálne znevýhodnených skupín žiakov. Princíp blízkej skúsenosti dieťaťa).
15. Možnosti eliminácie problémov v edukácii detí (žiakov) pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Teoreticko-filozofické východiská. (Princíp interpretačných kompetencií, princíp pozitívneho čítania prejavov a histórie jeho nositeľa, princíp využívania praktickej inteligencie detí v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov).
16. Možnosti eliminácie problémov v edukácii detí (žiakov) pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Praktické, aplikované postupy (Predškolská výchova).
17. Možnosti eliminácie problémov v edukácii detí (žiakov) pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Praktické, aplikované postupy (nultý ročník ZŠ).
18. Možnosti eliminácie problémov v edukácii detí (žiakov) pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Praktické, aplikované postupy (pedagogický asistent).
19. Možnosti eliminácie problémov v edukácii detí (žiakov) pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Praktické, aplikované postupy (celodenný výchovný systém).
20. Pedagogika a inkluzívne (edukačné) prostredie v edukácii sociálne znevýhodnených detí a žiakov. (Sociálna inklúzia, inkluzívne vzdelávanie, základné princípy inkluzívneho vzdelávania sociálne znevýhodnených detí a žiakov, inklúzia versus integrácia).

21. Ďalšie pojmy a kategórie súvisiace s pojmom inklúzia. (Sociálne vylúčenie, marginalizácia, segregácia, separácia, sociálna adaptácia).
22. Ďalšie pojmy a kategórie súvisiace s pojmom inklúzia. (Sociálna zrelosť, školská pripravenosť, špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba, intaktný žiak (dieťa), žiak (dieťa) so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiak (dieťa) zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, rómsky žiak (dieťa).
23. Inkluzívne vzdelávanie v Slovenskej republike. (Medzinárodné dokumenty a dohovory, predpoklady budovania inkluzívneho prostredia škôl v SR).
24. Charakteristika a špecifiká rómskych detí a žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia v slovenskej škole.
25. Edukácia sociálne znevýhodnených detí a žiakov - humanistické prístupy. (Systém DROMUS, systém THV...).

LITERATÚRA

- ARMSTRONG, F. 2008. *Inclusive education*. In MCCulloch, G. – Crook, D. (ed.): *The Routledge International Encyclopedia of Education*. London and New York : Routledge, 2008. ISBN 0-415-27747-7.
- ĎURIČEKOVÁ, M. 2000. *Edukácia rómskych žiakov*. MPC Prešov: 45 s. ISBN 80-8045-211-3.
- HAJKOVÁ, V. - STRNADOVÁ, I. 2010. *Inkluzivní vzdělávání. Teorie a praxe*. Praha: Grada, s 224. ISBN 978-80-247-3070-7.
- HORŇÁK, L. 2005. *Rómsky žiak v škole*. Prešov. PF PU. 2005. s. 357. ISBN 80-8068-356-5.
- KLEIN, V. 2008. *Asistent učiteľa v procese primárneho vzdelávania rómskych žiakov*. Nitra: UKF, 2008. 198 s. ISBN 978-80-8094-348-6.
- KLEIN, V. 2007. *Edukácia rómskych žiakov prostredníctvom asistentov učiteľov a nultých ročníkov*. Ružomberok: Katolícka univerzita, 2007. 115 s. ISBN 978-80-8084-176-8.
- KLEIN, V. 2008. *Multikultúrna výchova a Rómovia*. Nitra: UKF, 2008. 170 s. ISBN 978-80-8094-333-2.
- KLEIN, V. - RUSNÁKOVÁ, J. - ŠILONOVÁ, V. 2012. *Nultý ročník a edukácia rómskych žiakov*. Prvé vyd. Spišská Nová Ves: Roma education fund. 2012. 264 s. ISBN 978-80-971181-0-5.
- KLEIN, V. - RUSNÁKOVÁ, J. - ŠILONOVÁ, V. 2012. *Zero Grade and Education of Roma Pupils. First Cover*. Spišská Nová Ves. Civil Association Spetcrum-East. 2012. 274 pages. ISBN 978-80-971181-1-2. EAN 9788097118112.
- KLEIN, V. – ROSINSKÝ, R. 2010. *Sociálna pedagogika pre pomáhajúce profesie*. Nitra: UKF, 2010. 168 s. ISBN 978-80-8094-835-1.
- KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. (eds.). 2001. *Predškolská a elementárna pedagogika*. Praha. Portál. 2001. ISBN 80-7178-585-7.
- KOMINAREC, I. et al. 2002. *Základy pedagogiky*. Prešov: Prešovská Univerzita, 2002. 138 s. ISBN 80-8068-096-5.
- LECHTA, V (ed). 2010. *Základy inkluzivní pedagogiky: dítě s postižením, narušením a ohrožením ve škole*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7.
- MACZEJKOVÁ, M. a kol. 2000. *Přípravný – nultý ročník v základnej škole pre šesťročné deti nepripravené pre úspešný vstup do školy*. Prešov: MC, 2000. 78 s. ISBN 80-8045-218-0.
- PORTIK, M. 2003. *Determinanty edukácie rómskych žiakov*. Prešov: PdF Prešovskej univerzity. 177 s. ISBN 80-8068-155-4.

- ROSINSKÝ, R. 2006. *Čhavale Romale alebo motivácia rómskych žiakov k učeniu*. Nitra. UKF Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva. 2006. ISBN 80-8050-955-7. s. 66 – 68.
- ROSINSKÝ, R. - ŠRAMOVÁ, B. - KLEIN, V. - VANKOVÁ, K. 2009. *Pedagogicko - psychologické a interkultúrne aspekty práce učiteľov žiakov z odlišného sociokultúrneho prostredia*. Nitra. UKF, 2009. 209 s. ISBN 978-80-8094-589-3.
- ROSINSKÝ, R. - KLEIN, V. 2011. *Základy pedagogiky pre pomáhajúce profesie*. Prvé vyd. Nitra: UKF, FSVaZ Nitra, 2011. 211 s. ISBN 978-80-8094-856-6.
- ŠTECH, S. 2001. *Psychologie handicapu*. KU Praha. Karolinum. ISBN 80-7184-929-4.
- VÁGNEROVÁ, M., HAJD-MOUSSOVÁ, Z., ŠTECH, S. 2001. *Psychologie handicapu*. KU Praha. Karolinum. 2001. ISBN 80-7184-929-4.
- ZELINA, M. a kol. 2004. *Koncepcia integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže*. Bratislava. Ministerstvo školstva SR, 2004. 161 s. ISBN 80-89055-47-8.
- ZELINA, M., VALACHOVÁ, D., KADLEČÍKOVÁ, Z., BUTAŠOVÁ, A. 2002. *Vzdelávanie Rómov*. Bratislava. SPN. 2002. s. 205. ISBN 80-08-03339-8.
- ZELINA, M. 2012. *Inklúzia - Nová paradigma špeciálnej pedagogiky?* In Špeciálny pedagóg. Roč. 1, č. 1. 2012.
- ZELINA, M. 2001. *Rómske etnikum v systéme multikultúrnej edukácie*. Prešov. PF PU, 2001.
- ZELINA, M. 1995. *Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa*. Bratislava. Iris. 1995. 230 s. ISBN 80-96 7013-4-7.